

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агробіотехнологічний факультет
кафедра технологій у рослинництві та захисту рослин
Спеціальність 201 «Агрономія»

Допускається до захисту
«29» жовтня 2024 р.
Зав. кафедрою
доцент _____ Т.В. Панченко

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
Зміна величини урожайності та показників
якості зерна сортів пшениці озимої м'якої за
різних доз азотних підживлень та площі
прапорцевих листків на дослідному полі НВЦ
БНАУ

Рівень вищої освіти: другий (освітній рівень)
Кваліфікація: «Магістр з агрономії»

Виконав (ла) _____ Пінковський Андрій Віталійович

Керівник доцент _____ Панченко Т.В.

Рецензент доцент _____ Сидорова І.М.

Біла Церква 2024

РЕФЕРАТ

Піньковський Андрій Віталійович. Зміна величини урожайності та показників якості зерна сортів пшениці озимої м'якої за різних доз азотних підживлень та площі прапорцевих листків на дослідному полі НВЦ БНАУ.

Досліджено: площу фотосинтетичного апарату листя сортів пшениці озимої. Її елементи структури урожайності та її величину залежно від площі прапорцевих та підпрапорцевих листків в умовах дослідного поля НВЦ БНАУ, що знаходиться в Київській області, Білоцерківського району.

Використано: польові лабораторні та розрахункові методи досліджень, проведено математичний, дисперсійний аналіз результатів досліджень.

Виявлено: провівши кореляційний аналіз, виявили що між урожайністю і вмістом клейковини в зерні сортів пшениці озимої залежність середня у сорту Перлина Лісостепу $r=0,317$, а для сорту Ареал Ювілейний вона незначна $r=0,134$, коефіцієнт детермінації становить $d=0,018$

Зроблено висновок: Урожайність суттєво залежить від величини асиміляційної поверхні листя з досліджуваних сортів за внесення азотних добрив у нормі N_{30} на контрольному варіанті найбільш урожайним був сорт Перлина Лісостепу 55,8 ц/га. І даний сорт найбільше страждає від видалення прапорцевих листків зниження урожайності на 11,6-29,6 ц/га. У Ареалу Ювілейного зниження урожайності порівняно з контролем на 8,3-23,1 ц/га..

Одержані результати: можуть бути використані у сільськогосподарських господарствах різних форм власності та приватному секторі.

Кваліфікаційна робота магістра містить __ сторінок, __ таблиць, __ рисунків, список використаних джерел із __ найменувань, __ додатків.

Ключові слова: площа прапорцевих та підпрапорцевих листків, пшениця озима, сорт, елементи структури урожайності, урожайність.

ANNOTATION

Andriy Vitaliyovych Pinkovskyi. Changes in yield values and grain quality indicators of soft winter wheat varieties under different doses of nitrogen fertilization and the area of flag leaves in the experimental field of the Scientific Research Center of the Ukrainian National Academy of Sciences.

Investigated: the area of the photosynthetic apparatus of leaves of winter wheat varieties. Its elements of the structure of productivity and its value depending on the area of flag and sub-flag leaves in the conditions of the experimental field of the Scientific Research Center of the Ukrainian National Academy of Sciences, located in the Kyiv region, Belotserkiv district.

Used: field laboratory and calculation methods of research, mathematical and dispersion analysis of research results was carried out.

It was found: after conducting a correlation analysis, it was found that between the productivity and the gluten content in the grain of winter wheat varieties, the dependence is average for the Perlyna Lisostepu variety $r=0.317$, and for the Areal Yuvileyny variety it is insignificant $r=0.134$, the coefficient of determination is $d=0.018$

The conclusion was made: The yield significantly depends on the size of the assimilation surface of the leaves of the studied varieties with the application of nitrogen fertilizers in the norm of N_{30} on the control version, the Perlyna Lisostepu variety was the most productive at 55.8 t/ha. And this variety suffers the most from the removal of flag leaves, which reduces productivity by 11.6-29.6 t/ha. In the Jubilee area, the yield decreased by 8.3-23.1 t/ha compared to the control.

The obtained results: can be used in agricultural farms of various forms of ownership and in the private sector.

The master's qualification work contains ___ pages, ___ tables, ___ figures, a list of used sources from ___ names, ___ appendices.

Key words: area of flag and sub-flag leaves, winter wheat, variety, elements of yield structure, yield.

Список використаної літератури

1. Асанашвілі Н.М. "Формування врожайності та якості зерна пшениці озимої залежно від технології вирощування в умовах Північного лісостепу України". Автореферат ... - К., 2024. – 20с.
2. Бугай С. М. Рослинництво – К.: Вища школа, 1978. – 383с.
3. Волошин О.С., Волошина Н.М. Вплив попередників на фітосанітарний стан посівів пшениці озимої та біологічну активність мікроорганізмів ґрунту. // Степове землеробство: Респ. міжвід. тематич. наук. збірник. - 1991. - Вип. 25. – С. 3-7.
4. Вплив строків сівби та доз мінеральних добрив на урожайність і якість зерна пшениці озимої// Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету/ Редкол.; П.Г.Копитко та ін.-Умань, 2023.- Вип.63.Ч.У.Агрономія.-С.43-47.
5. Вплив строків сівби і сублетальних зимових температур на виживаність та врожайність пшениці озимої / М.А. Литвиненко, С.П. Лиференко, В.В. Друз'як, В.Г. Друз'як // Вісник аграрної науки – 2004. № 5. – С. 27.
6. Глуховский А.Б. Удобрение зерновых культур. М., Россельхозиздат 1974с.
7. Гриценко В.В., Долгодворов В.Е. Основы программирования урожаев сельскохозяйственных культур. – М.: Агропромиздат, 1986. – 56 с.
8. Ґрунти України: властивості, генезис, менеджмент родючості/ В.І.Купчик, Г.І.Нестеров та ін.; Навчальний посібник. За ред. В.І.Купчика.- К.:Кондор.2024-414с.
9. Ґудзь В.П. Шляхи підвищення продуктивності інтенсивних сортів пшениці озимої. –К.: Урожай, 1989–136с.
10. Державний реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні (витяг станом на 7.02.2023. року). – К., 2023. – 140с.
11. Догляд за посівами пшениці озимої в осінньо-зимовий період.// Пропозиція-2001-№11-С.34.
12. Журнал Farmer №5 2024. 57с. Озима пшениця та її якісні показники. 34 с.

Жуківський Л.В.

13. Журнал Агроном №3-2022. 102с. Вплив азотних добрив на продуктивність і якість зерна. 16с. Матвеев Л.Т.
14. Журнал Агроном №3-2024. 175с. Підвищення якості зерна пшениці. 60с. Поповський Г.А.
15. Журнал Агроном №4 2004. 80с. Вплив фізичних ознак зерна озима пшениці на якісні показники. 20с. Левко А.А.
16. Журнал Насінництво №8-2023. 24с. Знебарвлення листя пшениці озимої. 13с. Дмитренко В.П.
17. Закон України "Про охорону праці" від 14 жовтня 1992 року
18. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножко М.А. Рослинництво / За ред. О. І. Зінченка – К.: Аграрна освіта, 2001. – 591с.
19. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – Львів: НВФ «Українські технології», 2002. – 800 с.
20. Озима пшениця / Під ред. С. М. Бугая – К.: Урожай, 1969. – 492с.
21. Озима пшениця : прогноз під урожай 2024/ Сайдак Р., Сорока Ю.// Пропозиція.-2024.-№4.-С.38-40.
22. Озима пшениця на Україні. За ред. Бугая С. К., "Урожай " 1965. 264с.
23. Озима пшениця та цивілізаційний процес/ О.Бонсуновський, С.Чорний, М.Шепеля// Агроперспектива.-2024.-№7.-С.48-51.
24. Озима пшениця. Під ред. С.М.Бугая К. Урожай 1978 - 383с.
25. Озимі зернові культури/ За ред.Л.О.Животкова, С.В.Бірюкова.- К.:Урожай, 1993-288с.
26. Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту від 29 жовтня 1996 р. №170.
27. Рослинництво: Лабораторно-практичні заняття/ За ред М.А.Бобро, С.П.Танчика, Д.М.Алімова-К.: Урожай, 2001-390с.
28. Сортознавство: Методичні вказівки до лабораторно - практичних занять для студентів агрономічного факультету / С. П. Васильківський, М. Я. Молоцький. Ю. М. Полішвайко, Ю. В. Баранчик. – Біла Церква, 2003 – 43с.

- 29.Строки сівби і норма висіву як фактори продуктивності різних сортів пшениці озимої/ Зінченко О.І., Третьякова С.О.// Вісник БДАУ: Збірник наукових статей.- Біла Церква,2024, - Вип.46.- С. 5-8.
- 30.Чупко О.П. "Продуктивність пшениці озимої залежно від технології вирощування в Лісостепу України". Автореферат Київ-2023. 21с.
- 31.Єрашова, М. В. (2021). Формування елементів структури врожайності різних сортів пшениці озимої залежно від умов вирощування. *Scientific Progress & Innovations*, (2), 86–92. <https://doi.org/10.31210/visnyk2021.02.11>
- 32.Ноздріна Н. Л. Формування елементів структури врожайності та якості зерна нових сортів пшениці озимої в Північному Степу // Сторінка молодого вченого. 2014. С. 165 – 168.
- 33.Куперман Ф.М. Биология развития культурных растений / Ф.М. Кутерман. Высшая школа, 1982 - 345 с.